

BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

Torenkraanbestuurder

1. Globaal

1.1 TITEL

Torenkraanbestuurder

Deze benaming wordt gebruikt in het beroepscompetentieprofiel van het Fonds voor Vakopleiding in de Bouwnijverheid fvb - ffc constructiv. Deze benaming wordt algemeen gebruikt door de sector. De Competentfiche van SERV (F130101) gebruikt de benaming 'Torenkraanbestuurder (m/v)'. De Competentfiche geeft ook andere benamingen aan zoals 'Machinist hijskraan', 'Bestuurder van een torenkraan', 'Kraanbestuurder-kraanmachinist', 'Bediener van een torenkraan', ...

1.2 DEFINITIE

De torenkraanbestuurder bedient op een bouwplaats vanop de grond of vanuit de stuurhut, een specifiek type hystoestel teneinde met behulp daarvan uiteenlopende types lasten te transporteren.

1.3 EXTRA UITLEG

In essentie bedient de torenkraanbestuurder het besturingssysteem van een kraan om lasten te verplaatsen. De taken van een torenkraanbestuurder binnen een bouwproject bestaat erin de bouwplaats met materiaal te bevoorraden of bouwelementen te monteren.

De torenkraanbestuurder staat in radiofonisch en/of visueel contact met iemand op de werkvloer. Dit contact is noodzakelijk voor zowel het aangeven van de uit te voeren opdrachten, als voor het begeleiden van de uitvoering.

De torenkraanbestuurder voert een veiligheidsfunctie uit. Onder veiligheidsfunctie verstaat men elke werkpost waar motorvoertuigen, kranen, rolbruggen, hystoestellen van welke aard ook, of machines die gevaarlijke installaties of toestellen in werking zetten, bestuurd worden voor zover dit de veiligheid en gezondheid van andere werknemers van de onderneming of van ondernemingen van buitenaf in gevaar kan brengen. Zie hierover het koninklijk besluit van 28 mei 2003 over het gezondheidstoezicht op de werknemers.

De opbouw en afbraak van de torenkraan behoort niet tot het takenpakket van de torenkraanbestuurder.

1.4 SECTOREN

- Bouw (PC124 Bouwbedrijf)

1.5 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

fvb-ffc Constructiv (Fonds voor Vakopleiding in de Bouwnijverheid)

Mede-indieners

Raad van Bestuur fvb - ffc constructiv

Vlaamse oriëntatiegroep (VCB, Bouwunie, ACV-BIE, Algemene Centrale - ABVV, ACLVB (paritaire goedkeuring))

WTCB (Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor de Bouwnijverheid)

navb - cnac constructiv (Nationaal Actiecomité voor Veiligheid en Hygiëne in het Bouwbedrijf)

VDAB-Studiedienst

1.6 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Competent-fiche (SERV): F130101 Torenkraanbestuurder (m/v), 10 juli 2013
- Beroeps(competentie)profiel: Torenkraanbestuurder (2013) van het Fonds voor Vakopleiding in de Bouwnijverheid fvb - ffc constructiv

Relatie tot het referentiekader

De Competent-fiche F130101 geeft in haar huidige vorm niet volledig en exact geformuleerd weer wat de competenties zijn van een Torenkraanbestuurder. Vanuit de sector werd beslist om dit dossier in eerste instantie te laten steunen op het beroepscompetentieprofiel "Torenkraanbestuurder" van fvb - ffc Constructiv.

De activiteiten zoals overgenomen uit het beroepscompetentieprofiel "Torenkraanbestuurder" stemmen in danige mate overeen met de Competent-fiche dat die nagenoeg volledig werden

opgenomen. De gebruikte terminologie is echter in veel gevallen afwijkend.

De basisactiviteiten uit Competent-fiche F130101 stemmen als volgt overeen met de competenties uit het BKD Torenkraanbestuurder volgens best-fit-principe:

- “Voorbereidingen uitvoeren (deblokken, stabiliseren, ...). De staat van het materieel controleren ” (Id 7602) vormt onderdeel van “Start de torenkraan op” (Id 7602-c)
- “De cabine bereiken en zich beveiligen met harnassen. De transmissiesystemen, ... testen en de kraan operationeel maken” (Id 20773) vormt onderdeel van “Start de torenkraan op” (Id 7602-c)
- “De kraan bedienen, het hijsblok positioneren en de last aanslaan” (Id 14819) komt het best overeen met “Laat lasten van een torenkraan aanslaan”
- “Lasten hijsen en verplaatsen” (Id 14694) komt het best overeen met “ Voert hijswerkzaamheden met een torenkraan uit”
- “De staat van de kraan controleren. Storingen identificeren. Onderhoud uitvoeren.” (Id 2039) komt het best overeen met “Voert dagelijkse controles en onderhoud van de toren-kraan uit”
- “Na de shift de kraan buiten dienst zetten en beveiligen (immobiliseren, elektrische voeding,...)” (Id 15636) komt het best overeen met “Rondt de werkzaamheden met de torenkraan af”

De specifieke activiteiten uit Competent-fiche F130101 stemmen als volgt overeen met de competenties uit het BKD Torenkraanbestuurder volgens best-fit-principe:

- “Meewerken aan het monteren en regelen van een torenkraan (spooelementen, dwarsbalken, ... plaatsen)” (Id 23698) behoort niet tot de activiteiten van de torenkraan-bestuurder.
- “Lasten blind hijsen en verplaatsen” (Id 23175) vormt een onderdeel van “Voert hijswerkzaamheden met een torenkraan uit” (Id 23175-c)
- “In stelling brengen van een snelmontagekraan” (Id 44485) behoort niet tot de activiteiten van de torenkraanbestuurder.
- “Boten met klein tonnage uit het water halen en te water laten” (Id 25850) vormt een onderdeel van “Voert hijswerkzaamheden met een torenkraan uit” (Id 25850-c)
- “Containers laden en lossen (op een boot, een trein, een aanhangwagen,...)” (Id 18518) vormt een onderdeel van “Voert hijswerkzaamheden met een torenkraan uit” (Id 18518-c)
- “Een boot laden en lossen” (Id 18519) vormt een onderdeel van “Voert hijswerkzaamheden met een torenkraan uit” (Id 18519-c)

2. Activiteiten

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Basisactiviteiten

- Werkt in teamverband (co 00761)
 - Communiceert effectief en efficiënt
 - Wisselt informatie uit met collega's en verantwoordelijken
 - Overlegt over de voorbereiding, uitvoering en afwerking van de opdracht
 - Rapporteert aan leidinggevenden
 - Werkt efficiënt samen met collega's
 - Volgt aanwijzingen van verantwoordelijken op
 - Past zich flexibel aan (verandering van collega's, ...)
- Werkt met oog voor kwaliteit (co 00762)
 - Evalueert zijn eigen werkzaamheden kwalitatief en kwantitatief, en stuurt desnoods bij
 - Gaat zuinig om met materialen, gereedschappen en tijd en vermijdt verspilling
 - Houdt zich aan de regels voor traceerbaarheid van producten en uitgevoerde werken door het bijhouden van de etiketten en markering van de gebruikte materialen
- Werkt met oog voor welzijn, veiligheid en milieu (co 00763)
 - Herkent en signaleert gevaarlijke situaties, neemt gepaste maatregelen bij ongelukken en meldt ongevallen en incidenten volgens interne procedures
 - Past de voorschriften met betrekking tot netheid en hygiëne toe
 - Werkt ergonomisch
 - Controleert de aanwezigheid van en gebruikt PBM's en CBM's volgens de specifieke voorschriften
 - Ziet er op toe dat veiligheids- en milieuvoorschriften worden gerespecteerd
 - Herkent, voorkomt en beschermt tegen specifieke risico's zoals gevaarlijke en schadelijke stoffen (cement en hulpstoffen, kwartsstof, asbesthoudende producten, ...), lawaai, brand en explosies
 - Sorteert afval volgens de richtlijnen en vraagt om informatie in geval van twijfel
 - Gebruikt water voor taken en schoonmaak efficiënt

PBM's en CBM's = persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen

- Werkt op hoogte (co 00764)
 - Gebruikt ladders volgens de veiligheidsregels
 - Gebruikt beschermingsmiddelen (PBM's en CBM's)

Specifieke activiteiten

- Bereidt de werkzaamheden met de torenkraan voor (co 00765)
 - Ontvangt en begrijpt de uit te voeren opdracht
 - Richt de eigen werkplek in volgens voorschriften en/of instructies en houdt daarbij rekening met de algemene werforganisatie en de logische werkvolgorde
 - Controleert of er zich binnen de werkzone geen voorwerpen, hoogspanningskabels of andere hindernissen bevinden
 - Controleert de windkracht
 - Controleert de last op duidelijke (vanuit de stuurhut zichtbare) gebreken

- Controleert de signalisatie
- Start de torenkraan op (co 00766)
 - Controleert de ballast
 - Bemant de bedieningspost
 - Zet de torenkraan startklaar
 - Controleert of de torenkraan geen gebreken vertoont
 - Laat de machine onbelast draaien
- Communiqueert met helpers en leidinggevendenden (co 00767)
 - Communiqueert vooraf over de werkopdracht
 - Communiqueert tijdens de werkopdracht (met seinen en/of radio)
- Volgt de werkzaamheden op de bouwplaats op en anticipeert erop (co 00768)
- Laat lasten van een torenkraan aanslaan (co 00769)
 - Laat de lasten controleren op zichtbare gebreken
 - Controleert of een last opgetild kan worden
 - Controleert het hijsgereedschap
 - Laat de lasten aanslaan
 - Balanceert de last uit
- Voert hijswerkzaamheden met een torenkraan uit (co 00770)
 - Trekt een last loodrecht op
 - Verplaatst een last lateraal
 - Laat een last loodrecht neer
 - Laat de lasten loskoppelen
- Rondt de werkzaamheden met de torenkraan af (co 00771)
 - Hijst de vrije haak op
 - Haalt de loopkat binnen
 - Ontgrendelt de giek en zet de torenkraan windvrij
 - Zet het anti-botsstelsel in werking
 - Zet de spoorklemmen vast
 - Schakelt de besturing uit
 - Verlaat de bedieningspost

Bij het windvrij zetten moet rekening gehouden worden met de draaicirkel van andere kranen

- Voert dagelijkse controles en onderhoud van de torenkraan uit (co 00772)
 - Controleert de torenkraan voor ingebruikname
 - Voert dagelijks onderhoud uit
 - Voert kleine herstellingen uit
 - Signaleert defecten
 - Signaleert de nood tot specifieke controles, herstellingen en onderhoud
 - Reinigt het materieel
 - Bergt het hijsmaterieel op volgens de voorschriften
- Voert de administratieve taken uit (co 00773)
 - Vult werkblad en andere administratieve documenten in
 - Bewaart en let op de aanwezigheid van keuringsdocumenten

2.2 DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis rekenen (inhoudsmaten, soortelijk gewicht, volumes,...)
- Basiskennis van elektriciteit
- Basiskennis van het vakjargon in het Nederlands en in een tweede landstaal
- Basiskennis van de technologie van hydraulische, pneumatische en elektrische systemen, dieselmotoren en bewegingsoverbrenging
- Basiskennis van specifieke risico's van asbest, kwartsstof en andere gevaarlijke producten

- Kennis van milieuzorgsystemen en -voorschriften in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van de bouwplaatsorganisatie
- Kennis veiligheids-, gezondheids-, hygiëne- en welzijnsvoorschriften
- Kennis van specifieke risico's van elektriciteit, lawaai, trillingen, brand en explosies
- Kennis van veilige en ergonomische hef-, til- en werktechnieken
- Kennis van de voorschriften voor het veilig werken op hoogte
- Kennis van PBM's en CBM's
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen
- Kennis van de voorschriften rond afvalbeheer
- Kennis van een geoptimaliseerd verbruik en recuperatie van water, materialen en energie
- Kennis van werkdocumenten, het werkblad en andere administratieve documenten
- Kennis van materialen, gereedschappen en machines
- Kennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van controle- en meetmethoden en -instrumenten
- Kennis van kwaliteitsnormen, waarden en toleranties
- Kennis van de onderhouds- en veiligheidsvoorschriften
- Kennis van de start- en stopprocedures
- Kennis van alle onderdelen en mechanismen van de torenkraan
- Kennis van signalisatie
- Kennis van het gebruik van elektronische beveiligingssystemen (anti-bots-, zonebegrenzings-, kraancontrole- en opvolgsystemen)
- Kennis van vereisten aan stapeling van de ballast voor de stabiliteit van de torenkraan
- Kennis van het gebruik van communicatiemiddelen
- Kennis van de genormaliseerde hand- en armseinen
- Kennis van de fasering van het bouwproces i.v.m. bekisting, betonnering, montage, ...
- Kennis van de mogelijke functies en toepassingsmogelijkheden van een torenkraan
- Kennis van alle bewegingen van onderstel, giek, loopkat en/of hijskabel
- Kennis van de functies van een besturingskabel of afstandsbediening
- Kennis van de maximaal toegelaten last en het hijsvermogen van de torenkraan
- Kennis van de hijslasttabel
- Kennis van de impact van wind en andere weersomstandigheden
- Kennis van de werking van een anemometer

- Kennis van de maximale spankracht van een strop
- Kennis van de veiligheidsoverwegingen bij het vooraf uitbalanceren van een last
- Kennis van de technieken, de producten en het materieel gebruikt bij klein onderhoud en de reiniging
- Kennis van de normale werkingstoestand van de machine
- Kennis van het toepassingsgebied en de geldigheid van vergunningen en keuringen
- Kennis van de reglementering inzake speciale controles door erkende controleorganismen
- Kennis van de onderdelen waarbij zich op korte of lange termijn slijtageverschijnselen voordoen
- Kennis van de eisen en verantwoordelijkheden bij het uitvoeren van een veiligheidsfunctie
- Kennis van de voorschriften omtrent het opbergen van hijsgereedschap

- Grondige kennis van de (elektronische) besturing en bediening van de torenkraan
- Grondige kennis van de invloed van de last (afmetingen, vorm, soortelijk gewicht, massa, zwaartepunt, windvlak...)
- Grondige kennis van hijsgereedschap en toebehoren en het gebruik en de beperkingen ervan

Anemometer = windmeter

Onder veiligheidsfunctie verstaat men elke werkpost waar motorvoertuigen, kranen, rolbruggen, hijstoestellen van welke aard ook, of machines die gevaarlijke installaties of toestellen in werking zetten, bestuurd worden voor zover dit de veiligheid en gezondheid van andere werknemers van de onderneming of van ondernemingen van buitenaf in gevaar kan brengen. Meer informatie op: http://www.werk.belgie.be/detailA_Z.aspx?id=1358

Cognitieve vaardigheden

- Het mondeling en/of schriftelijk kunnen rapporteren met de leidinggevende
- Het efficiënt kunnen communiceren met collega's, klanten en derden: kunnen overleggen over de voorbereiding, uitvoering en afwerking van de opdracht en afstemmen van de eigen werkzaamheden op de activiteiten van anderen (bouwteam)
- Het kunnen overleggen met andere torenkraanbestuurders en de werfleiding indien de draaizones van meerdere kranen elkaar overlappen
- Het kunnen communiceren met hand- en armseinen en/of radio
- Het kunnen uitleggen aan de helpers hoe men de last moet aanslaan of loskoppelen en hoe zij zich moet opstellen
- Het kunnen controleren van de aanwezigheid van en kunnen gebruiken van PBM's en CBM's volgens de specifieke voorschriften
- Het kunnen controleren van de signalisatie
- Het kunnen herkennen, voorkomen en beschermen tegen specifieke risico's van gevaarlijke stoffen (cement en hulpstoffen, kwartsstof, asbesthoudende producten, ...)
- Het kunnen herkennen, voorkomen en beschermen tegen specifieke risico's zoals elektriciteit, brand, explosies, lawaai en trillingen
- Het kunnen herkennen en signaleren van gevaarlijke situaties, nemen van gepaste maatregelen bij ongelukken en melden van ongevallen en incidenten
- Het kunnen opzoeken en raadplegen van beschikbare en betrouwbare informatiebronnen
- Het kunnen uitvoeren van de werkopdracht volgens de planning en timing;

- Het kunnen bepalen van de benodigde materialen, gereedschappen en machines;
 - Het kunnen inrichten van de eigen werkplek volgens voorschriften en/of instructies en rekening houdend met de algemene bouwplaatsorganisatie en de logische werkvolgorde
 - Het kunnen opvolgen van en anticiperen op de werkzaamheden op de bouwplaats
 - Het zorgzaam, efficiënt en veilig kunnen omgaan met materialen, gereedschappen en machines
 - Het kunnen sorteren van afval volgens de richtlijnen
 - Het kunnen inschatten en signaleren van obstakels
 - Het kunnen lezen en interpreteren van de windmeter teneinde de werken stil te leggen bij te sterke windkracht
 - Het kunnen nagaan of de last stabiel gestapeld is of niet aan de grond vasthangt
 - Het kunnen lezen van de handleiding en begrijpen van controle- en onderhoudsvoorschriften
 - Het kunnen startklaar zetten van de torenkraan
 - Het kunnen opsporen van mechanische en elektrische defecten, onregelmatigheden in de opstelling, de bedieningselementen en het functioneren van de onderdelen van de torenkraan
 - Het kunnen nagaan of alle veiligheidsvoorzieningen aanwezig zijn, functioneren en beoordelen of er verantwoord gewerkt kan worden met de torenkraan
 - Het kunnen inschatten van het gewicht van de last
 - Het kunnen lezen en begrijpen van een hijslasttabel
 - Het op basis van hijsvermogen en giekstand kunnen interpreteren wat de maximaal toegelaten last is (lastmomentbegrenzing bepalen)
 - Het kunnen beoordelen of het hijsgereedschap gepast is in functie van de opdracht
 - Het kunnen bepalen van de wijze van aanslaan
 - Het kunnen bepalen van het aanslagpunt
 - Het kunnen bepalen van de neigings- of tophoek van een strop
 - Het kunnen wijzigen van de kabelinschering aan de hand van de hijslasttabel
 - Het kunnen gebruiken van de boordcomputer
 - Het kunnen optoppen en aftoppen
 - Het kunnen ontgrendelen van de giek en windvrij zetten van de torenkraan
 - Het kunnen beveiligen en vastleggen van de giek in specifieke omstandigheden
 - Het in werking stellen kunnen van het anti-botssysteem
 - Het kunnen vastzetten van de spoorklemmen
 - Het (in de eigen taal) kunnen lezen en begrijpen van het onderhoudsboek
 - Het kunnen vaststellen en benoemen van defecten en verslag uitbrengen van aard van defect aan leidinggevend
 - Het kunnen nagaan en signaleren van uitgevoerde en uit te voeren controles
-
- Het nauwkeurig kunnen rapporteren van uitgevoerde taken, herstellingen en onderhoud, gewerkte uren, urenteller machine, gebruikt materiaal, gebruikte oliën, vetten en gasolie, technische defecten aan de machine en de staat van het hijsgereedschap
 - Het kunnen bewaren en nagaan van de aanwezigheid van het medisch attest

Probleemoplossende vaardigheden

- Het kwalitatief en kwantitatief kunnen evalueren en desnoods bijsturen van zijn eigen werkzaamheden
- Het gepast kunnen reageren op vastgestelde problemen met betrekking tot kwaliteit, veiligheid, milieu, proces en techniek rekening houdend met de voorschriften/procedures

Motorische vaardigheden

- Het kunnen toepassen van de juiste ergonomische hef- en tiltechnieken
- Het kunnen gebruiken van ladders volgens de veiligheidsregels en herkennen en signaleren van gebreken
- Het beheerst kunnen bedienen van hendels en knoppen om de hijshaak veilig, loodrecht en zonder schommelen op de gewenste plaats te brengen
- Het kunnen uitbalanceren van een last door in een geleidelijke beheerste beweging de last tot op lage hoogte te hijsen
- Het beheerst kunnen hijsen, zwenken, vieren en manoeuvreren tussen obstakels
- Het beheerst kunnen neerzetten van de last op de daartoe voorziene plek en zonder gevaar voor de helpers zodanig dat de last losgekoppeld kan worden
- Het permanent gebruiksklaar kunnen houden van de torenkraan (vrijmaken van smeernippels, smeren van onderdelen, bijvullen van vloeistoffen, vervangen van filters en leidingen,...)
- Het zelf kunnen herstellen van eenvoudige defecten (vastzetten van losse onderdelen,...)
- Het kunnen reinigen van het materieel en de stuurcabine

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend op bouwplaatsen (woningbouw, utiliteitsbouw en bruggen- en wegebouw)
- Dit beroep wordt meestal in team uitgeoefend, waarbij de nodige flexibiliteit belangrijk is om zich aan te passen aan wijzigingen van planning, omgeving en klimatologische omstandigheden
- De werkopdracht en het eindresultaat wordt strikt afgebakend en er heersen in veel gevallen strikte deadlines, wat resultaatgerichtheid, stressbestendigheid, concentratie, flexibiliteit en doorzettingsvermogen vraagt
- De bouwsector kent veel reglementeringen, normen, aanbevelingen, codes van goede praktijk en technische voorlichtingsfiches inzake kwaliteit, veiligheid, gezondheid, hygiëne, welzijn, milieu en duurzaam bouwen
- Bij het werken in een stuurcabine bevindt men zich gedurende lange tijd op grote hoogte, wat impliceert dat men geen hoogtevrees mag hebben
- De werkplek kan impliceren dat er in de nabijheid van bovengrondse leidingen en andere gevaarlijke situaties gewerkt moet worden

Handelingscontext

- Oog hebben voor kwaliteit en de tevredenheid van de klant door met zorg, precisie en toewijding te werken

- Aandacht hebben voor gevaarlijke situaties, veiligheidssignalisatie op de bouwplaats respecteren en PBM's en CBM's met zorg plaatsen, gebruiken en onderhouden
- Omzichtig omgaan met grondstoffen en producten, rekening houdend met veiligheids-, en milieuvoorschriften
- Zorgvuldig en nauwkeurig gebruiken van machines, gereedschappen en materialen
- Het bijblijven met de (technologische) ontwikkelingen binnen de sector vergt leergierigheid en het volgen van (verplichte) opleidingen
- Het werken in een veiligheidsfunctie betekent een verhoogde aandacht voor de veiligheid en gezondheid van andere werknemers van de onderneming of van ondernemingen van buitenaf
- Gedurende de werkzaamheden de omgeving en de bewegingen van de last zeer oplettend opvolgen
- Gedurende de werkzaamheden informatie uitwisselen en duidelijke instructies geven

Autonomie

Is zelfstandig in

- het controleren of er in veilige omstandigheden kan gewerkt worden
- het opstarten van de torenkraan
- het geven van instructies aan helpers
- het veilig bedienen van de torenkraan
- het vervullen van administratieve taken
- het controleren van de kwaliteit en kwantiteit van zijn werk
- het reinigen en onderhouden van de torenkraan
- het signaleren van defecten
- het afronden van de werkzaamheden
- het veilig achterlaten van de torenkraan

Is gebonden aan

- een ontvangen werkopdracht en tijdsplanning
- veiligheids-, gezondheids-, kwaliteits- en milieuvoorschriften, codes van goede praktijk, technische voorschriften, productfiches
- afspraken met betrekking tot zijn eigen werkzaamheden met collega's en derden
- instructies van de leidinggevende

Doet beroep op

- de leidinggevende voor de werkopdracht, gegevens, planning, leveringen, melden van problemen en gevaarlijke situaties en bijkomende instructies
- helpers op de bouwplaats bij het aanslaan en loskoppelen van de last
- een meer bevoegd persoon indien hij een probleem niet opgelost krijgt of te maken krijgt met werkzaamheden die buiten zijn bevoegdheid vallen
- (onderhouds)technieker en/of derden bij storingen, technische interventies, instelling van de besturings- en beveiligingssystemen, controles en/of onderhoud aan de torenkraan

Verantwoordelijkheid

- Het werken in teamverband

- Het werken met oog voor kwaliteit
- Het werken met oog voor welzijn, veiligheid en milieu
- Het werken op hoogte
- Het voorbereiden van de werkzaamheden met de torenkraan
- Het opstarten van de torenkraan
- Het communiceren met helpers en leidinggevenden
- Het opvolgen van de werkzaamheden op de bouwplaats en het anticiperen erop
- Het aanslaan van de lasten van een torenkraan
- Het uitvoeren van hijswerkzaamheden met een torenkraan
- Het afronden van de werkzaamheden met een torenkraan
- Het uitvoeren van dagelijkse controles en onderhoud van de torenkraan
- Het uitvoeren van administratieve taken
- Het vervullen van een veiligheidsfunctie

2.3 ATTESTEN

Wettelijke attesten

Geen vereisten.

Vereiste attesten

De torenkraanbestuurder is verplicht in het bezit van een medisch attest voor het uitvoeren van een veiligheidsfunctie.

Verder zijn er geen verplichte attesten, maar voor het uitoefenen van bepaalde werkzaamheden en/of risicovolle taken zijn bepaalde attesten en/of certificaten vereist, zoals VCA, attest veilig werken op hoogte, ...

Het is steeds aangeraden de vigerende wetgeving te raadplegen, daar deze onderhevig kan zijn aan veranderingen.

Instapvoorwaarden

Geen vereisten.

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

Tewerkstelling

Officiële cijfers over de tewerkstelling per beroep zijn niet beschikbaar. Er werd een raming gemaakt op basis van beschikbare gegevens, afgeleid op basis van de toegekende NACE-code.

	Brussel	Vlaanderen	Wallonië	België
--	---------	------------	----------	--------

Vacatures

De vacaturecijfers voor de torenkraanbestuurder zijn gebaseerd op volgend gecodeerd beroep bij VDAB: 87210 Torenkraanbestuurder

I. Aantal vacatures (in het 'normaal economisch circuit zonder uitzendopdrachten' en indien beschikbaar het aantal vacatures voor uitzendopdrachten) en aandeel in de sector
i. Spreiding over de betrokken sectoren - Ontvangen jobs in 2012

Ontvangen vacatures		Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Rosebeke	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL	Openstaande vacatures
NEC zonder uitzendopdr.	07. Metaal	0	0	0	0	0	0	2	5	0	0	0	0	0	0	7	2
	13. Bouw	1	0	1	0	0	2	6	4	1	1	2	3	3	0	24	8
	15. Transport, logistiek en post	0	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	1	5	
	20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	3	0	0	0	0	0	1	1	0	2	0	1	0	0	8	4
	24. Onderwijs																1
TOTAAL		4	0	1	0	0	3	12	10	1	3	2	4	3	1	44	15

ii. Aantal openstaande vacatures (aantal, spreiding, evolutie)

- Openstaande vacatures (aantal, evolutie) - op het einde van de maand dec 2001 - 2012

Jaartal	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
NEC zonder uitzendopdr.	25	7	20	22	19	20	13	18	7	27	11	15
Uitzendopdr.	1	2	5	2	7	19	17	22	24	32	35	49
TOTAAL	26	9	25	24	26	39	30	40	31	59	46	64

- Openstaande vacatures (aantal, spreiding) - op het einde van de maand dec 2012

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuren	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oude naarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL
NEC zonder uitzendopdr.	1	0	1	0	0	0	5	4	0	3	0	1	0	0	15
Uitzendopdrachten	3	1	4	1	0	9	12	1	2	4	1	1	10	0	49
TOTAAL	4	1	5	1	0	9	17	5	2	7	1	2	10	0	64

II. Evolutie van het aantal vacatures (in de tijd)

Jaartal	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
NEC zonder uitzendopdr.	60	51	88	80	72	74	77	65	61	61	65	44
Uitzendopdr.	15	72	88	97	166	312	523	345	185	128	181	166
TOTAAL	75	123	176	177	238	386	600	410	246	189	246	210

III. Spreiding van het aantal vacatures per provincie en/of regio – ontvangen jobs in 2012

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuren	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oude naarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	Totaal
NEC zonder uitzendopdr.	4	0	1	0	0	3	12	10	1	3	2	4	3	1	44
Uitzendopdr.	19	8	21	1	2	16	26	8	3	13	6	5	28	10	166
TOTAAL	23	8	22	1	2	19	38	18	4	16	8	9	31	11	210

IV. Aantal niet werkende werkzoekenden - einde december 2012 op basis van max. 8 beroepsaspiraties

Beroep	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Rosebore	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Delefermonde	Limburg Oost	Limburg West	TOTAAL
TOTAAL	32	9	8	3	4	7	5	17	8	7	13	7	10	130

V. Knelpuntberoep i. Zo ja, duiding oorzaak (kwantitatief/kwalitatief)

Beroep	Ontvangen jobs NEC zonder uitzendopdr.	Aard knelpunt	Omschrijving
		Kwalitatief	
		Kwantitatief	Torenkraanbestuurder is een structureel kwantitatief knelpuntberoep. De hogere vervangingsvraag omwille van de oudere leeftijdsstructuur van de werknemers in de bouw en de geringe instroom van schoolverlaters bestendigen het knelpunt.

4. Samenhang

Veel van de specifieke en basisactiviteiten van de beroepen 'Bestuurder mobiele kraan' en 'Torenkraanbestuurder' zijn gemeenschappelijk, al worden deze naargelang het bestuurde toestel soms anders ingevuld. Zo zijn de lasten bij mobiele kranen meestal zwaarder dan bij torenkranen, wat betekent dat er bij mobiele kranen andere veiligheidsrisico's en bijpassende preventiemaatregelen in acht moeten genomen worden.

De verwantschap tussen deze twee beroepen zorgt er wel voor dat, mits het verwerven van bijkomende competenties, een bestuurder mobiele kraan ook als torenkraanbestuurder ingeschakeld kan worden en vice versa.

5. Updates

Duurzaam	Relatief duurzaam	Beperkt duurzaam
☒	☐	☐

Evoluties in de gebruikte technieken van de Torenkraanbestuurder vallen vooral te verwachten bij het gebruik van steeds geavanceerdere elektronische sturings- en beveiligingsystemen (anti-bots-

zonebegrenzings-, kraancontrole- en opvolgsystemen). Het valt niet te verwachten dat deze wijzigingen nog bijkomende invloed zullen hebben op de reeds beschreven competenties uit dit beroepskwalificatiedossier.

Het huidige beroepskwalificatiedossier is bijgevolg duurzaam.